

OTAKU EXPLICIETE SEKS, PERVERSITEIT EN DEPRESSIVITEIT IN COMBINATIE MET UITERLIJKE ONSCHULD. ZOWEL KUNSTENARES MAHOMI KUNIKATA ALS DE KUNSTPAUS VAN JAPAN TAKASHI MURAKAMI WETEN WEL RAAD MET DE OTAKU-CULTUUR.

Tekst Dennis Mijnheer Fotografie Dennis Duijnhouwer

Geheel in het zwart gekleed komt de Japanse Mahomi Kunikata (27) eerbiedig en enigszins onwennig aangeschuffeld voor het interview. Het contrast tussen haar verschijning en haar seksueel expliciete en morbide schilderijen en tekeningen is levensgroot. Fascinerend. Een vertaler staat haar terzijde om alles vanuit het Japans naar het Engels en vice versa te vertalen. Na het interview is de opening gepland van haar solo-expositie *March of the Absent Friends* in Reflex New Art Gallery in Amsterdam. Het is de eerste keer dat Kunikata in Nederland is voor een expositie. Haar vorige solotentoonstelling was op de NADA Art Fair in Miami. Andere solo- en groepstentoonstellingen waar ze exposeerde zijn de VOLTAShow02 in Basel, Japan Society in New York, Fondation Cartier pour l'Art Contemporain in Parijs en de Marianne Boesky Gallery in New York.

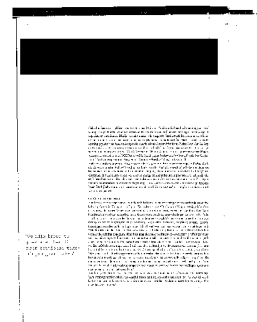
Mahomi Kunikata maakt deel uit van een nieuwe generatie kunstenaars verenigd in Kaikai Kiki, die als voornaamste doel heeft de Japanse kunst van het stempel non-art af te helpen en Japanse kunstenaars te ondersteunen in hun carrière. De jonge Kunikata wordt ook door dit bedrijf ondersteund. In haar kunstwerken verwerkt ze manga en animaties in een postmoderne tekenstijl die sterk beïnvloed wordt door de obsessieve otaku-cultuur. In deze cultuur gaan nerds compleet op in manga's en animaties en kunnen ze dagenlang – vaak zonder slaap en eten – hun favoriete boekjes lezen. De bijbehorende kunstwerken zijn vaak morbide en seksueel zeer expliciet. Zeker vanuit westers perspectief.

GE GE GE NO KITARO

Kunikata, die houdt van winkelen in de wijk Nakano en van rondhangen in tweedehands boekwinkels, is geboren in Kanagawa in Japan. Ze studeerde in 2000 af aan de Nippon Design School in de richting illustraties. Voordat ze door middel van tentoonstellingen een breed publiek kon laten kennismaken met haar kleurrijke en expliciete werk, stelde ze haar tekeningen tentoon in het huis van haar oudere broer. Ze liet hem al haar tekeningen en schilderijen zien en vroeg hem om zijn mening erover op te schrijven. Hij schreef een soort review. Kunikata: 'Vooral de seksueel getinte tekeningen waardeerde hij in hoge mate. Mijn broer wees een paar werken aan en zei tegen mij: "Maak meer van die. Maak meer erotisch werk." Om hem te plezieren en tevreden te stellen ben ik meer die richting opgegaan.' Kunikata ging zich meer toeleggen op otaku met verwijzingen naar sadomasochisme, wreedheden en hard- en softcore seks. Ze verwijst naar die cultuur, maar geeft daar een eigen draai aan. Een bijna humoristische draai die met een – op het eerste gezicht – kinderlijke naïviteit tot uiting komt. Denk aan blije zeehondjes die de darmen van een meisje er aan het uittrekken zijn (*Sounds of Body and Mind Freezing: The Story of Gyui No. 5*, 2005). Kunikata: 'Het is niet zo dat ik zelf diepe interesse heb in otaku. Het is meer dat ik in die wereld stripboeken lees en mijn tekeningen vloeien hier op een natuurlijke wijze uit voort. Ik krijg een impuls en die impuls wil ik eerlijk en direct overbrengen in lijn met hoe ik me voel. Otaku heeft hierbij een zekere realiteit. Ik word in mijn cultuur omgeven door otaku en hierdoor komen voorstellingen spontaan naar boven als ik aan het werk ben.'

Kunikata geeft aan dat veel mensen haar werk zien als otaku, maar ze denkt dat het anders ligt. 'Met sommige werken wil ik het verschil tussen mijn stijl en otaku laten zien, zo van: met dit werk laat ik zien wat otaku is en waar otaku-mensen van houden. Andere kunstwerken van mij vallen daar dan weer buiten.'

'Om mijn broer te
plezieren ben ik
meer erotische teke-
ningen gaan maken'

Op de vraag waar zij denkt dat die extreme behoefte vandaan komt bij otaku-liefhebbers, begint ze te lachen en vraagt ze zich af waarom zij zo'n algemene vraag gesteld krijgt. Na even nagedacht te hebben vertelt ze: 'In Japan zijn stripboeken en animatie eerst voor kinderen, maar als ze ouder worden willen ze nog steeds strips en animaties lezen, alleen dan met onderwerpen voor volwassenen. In Japan worden in vergelijking tot andere landen stripboeken meer gemaakt voor volwassenen. Mensen die otaku willen, worden ook niet als kinderachtig gezien omdat ze stripboeken lezen. De strips hebben dezelfde status als een film of goed boek en zijn van een zeer hoge kwaliteit.' Binnen deze cultuur ontstaan ook meesters in het genre, die qua kwaliteit boven andere tekenaars uittorenen. Haar persoonlijke icoon is de Japanse manga-auteur Shigeru Mizuki, die bekendheid verwierf met zijn Japanse horrormanga Ge Ge Ge no Kitaro. 'Ik weet alleen niet zeker of hij echt een icoon is, maar ik hou erg van het werk van Shigeru Mizuki.'

Mahomi Kunikata kwam voor het eerst in contact met art company Kaikai Kiki op de kunstbeurs Geijutsu Dojo in 2000. Daar vond ook haar eerste kennismaking plaats met Takashi Murakami, kunstenaar en oprichter van Kaikai Kiki en organisator van de kunstbeurs GEISA. Een jaar later nam Kunikata deel aan die kunstbeurs, die twee keer per jaar georganiseerd wordt en waar zo'n duizend Japanse kunstenaars aan deelnemen. Ze won daar brons en na afloop werd ze meer en meer betrokken bij projecten van Kaikai Kiki. Haar beweging richting otaku trok vele bewonderaars aan en in New York was haar werk in no time uitverkocht.

Takashi Murakami, de kunstpaus van Japan, heeft Kunikata bij Kaikai Kiki binnengehaald vanwege haar innovatieve mangatekenstijl. Murakami: 'Haar werk is heel eerlijk en direct. Ze weet heel goed haar gevoel één op één over te brengen op doek.' Kunikata is een talent en heeft nog een lange weg te gaan om de status van Murakami te evenaren. Hij werd bekend bij het grote publiek door zijn sculpturen Hiropon en My Lonesome Cowboy. Hiropon is een vrouwelijk animatiekarakter met enorme borsten waar melk uitkomt die ze als een soort hoepel om zichzelf heen spuit. My Lonesome

'Otaku is standaard seks tussen man en vrouw, maar vaak ook masturbatie met externe objecten'

STOMACH SWORD. MAYU-CHAN. 2004

Acrylic on canvas, 180 x 140mm

©2004 Mahomi Kunikata/Kaikai Kiki Co., Ltd. All Rights Reserved.

Courtesy Reflex Gallery

Cowboy is een mannelijk karakter dat zijn penis vasthoudt en ejaculeert in de vorm van een soort lasso die tot ver boven zijn hoofd reikt. Zijn werk is zowel omstreden als populair. De eigenaar van veilinghuis Christie's betaalde zo'n 1,5 miljoen dollar voor zijn werk Tongarikun (2003). Verder staan de kleurrijke Louis Vuitton Monogram Multicolore-tassen op zijn curriculum vitae, die hij samen met Marc Jacobs ontwierp. De (commerciële) successen van Murakami liggen vooral buiten Japan. 'In Japan is er voor onze kunst eigenlijk geen markt. In het buitenland daarentegen komen onze werken wel terecht in galleries. Ook Japans design, zoals die tassen voor Louis Vuitton, is een succes in het buitenland. In eigen land is ons werk gewoon minder populair.'

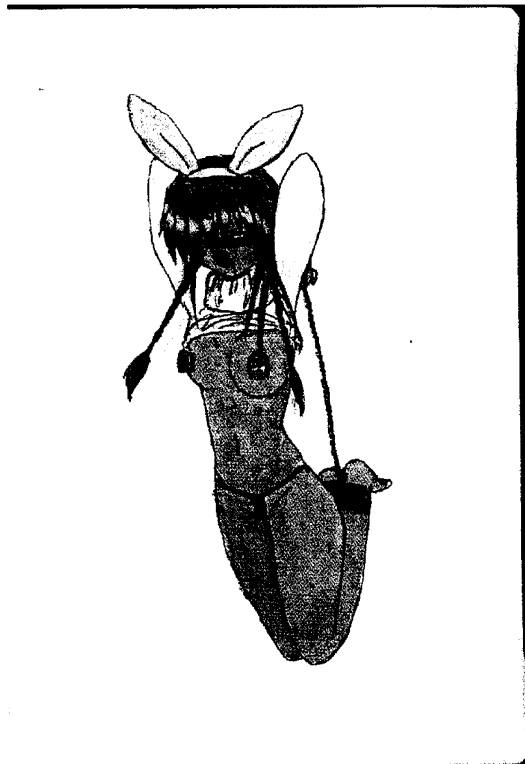
DON'T TRY THIS AT HOME

Achter Kunikata's wonderlijke kunstwerken zit een heel verhaal. Achter het doek Suzumi-chan's Christmas Memories heeft de begeleidende tekst ongeveer de volgende strekking: een middelbare scholiere die in het verleden tijdens Kerstmis gekidnapt werd door twee pervers en daar nare herinneringen aan heeft overgehouden. De karakters in haar tekeningen bestaan niet echt volgens haar. Kunikata: 'Ik droom of fantaseer daar niet over en geloof niet dat mijn karakters daadwerkelijk bestaan. Het zijn karakters met een persoonlijkheid en hun acties zijn in zekere zin voorbestemd. Als ik aan het tekenen ben dan bedenk ik hoe een bepaald karakter zich op een bepaalde manier zou gedragen en wat dat karakter dus zou doen. Ik voorspel eigenlijk en de karakters leven min of meer op zichzelf.'

Het werk Crayon, acrylverf op doek, toont een zittend meisje met beavershot en om haar heen allemaal krijtjes. Een dergelijke afbeelding is illustratief voor otaku. 'Wat die vrouw aan het doen is? Als je kijkt in een otaku-boek in Japan dan komen er veel verschillende erotische beelden in voor. Gewone standaard seks tussen man en vrouw, maar natuurlijk vaak, heel vaak ook masturbatie met externe objecten. Ik vond hierbij het idee van krijtjes interessant, omdat niet één stuk naar binnen gaat, maar het is één en dan de volgende en de volgende die je naar binnen kunt stoppen. Binnenin komen die krijtjes weer allemaal bij elkaar en kleven ze aan elkaar vast.'

March of the Absent Friends, Mahomi Kunikata,
t/m 4 november in Reflex New Art Gallery,
Amsterdam.

reflex-art.nl
kaikaikiki.co.jp

BUNNY SAAYA-CHAN'S BOW SENTENCE, 2006
Acrylic on canvas, 226x158mm
© 2006 Mahomi Kunikata/Kaikai Kiki Co., Ltd. All Rights Reserved.
Courtesy Reflex Gallery

CRAYON, 2004
Acrylic on canvas, 150 x 100mm
©2004 Mahomi Kunikata/Kaikai Kiki Co., Ltd. All Rights Reserved.
Courtesy Reflex Gallery.